

دوشنبه 02 آذر 1405 - 08:59

مادری که در سوگ چهار فرزندش، پیش از همه سراغ حسین(ع) را گرفت

مترجم کتاب «حسینم کو؟»، با اشاره به ولایت‌مداری حضرت ام‌البنین(س) گفت: ایشان حتی پس از واقعه عاشورا و در سوگ چهار فرزند خود، پیش از هر چیز سراغ امام حسین(ع) را می‌گرفتند.

مترجم کتاب «حسینم کو؟»، با اشاره به ولایت مداری حضرت ام البنین(س) گفت: ایشان حتی پس از واقعه عاشورا و در سوگ چهار فرزند خود، پیش از هر چیز سراغ امام حسین(ع) را می گرفتند.

به گزارش خبرنگار مهر، بسیاری از کتاب هایی که درباره عاشورا نوشته شده اند، روایت خود را از روز دهم محرم آغاز می کنند؛ از هنگامه نبرد، از عطش، از شهادت و از حماسه. اما پیش از آن روز، سال ها تربیت، صبر، ایمان و مادری نهفته است؛ سال هایی که اگر دیده نشوند، فهم عاشورا نیز ناقص خواهد ماند. کتاب «حسینم کو؟» نوشته رجاء بیطار با ترجمه معصومه سال افزون، دقیقاً از همین نقطه آغاز می کند؛ از زندگی بانویی که نامش بیش از هر چیز با حضرت عباس(ع) گره خورده، اما نقش او در شکل گیری حماسه کربلا بسیار فراتر از مادر علمدار بودن است.

این کتاب، روایت زندگی حضرت ام البنین(س) است؛ بانویی که نویسنده تلاش کرده او را نه در سایه واقعه عاشورا، بلکه به عنوان شخصیتی مستقل، تأثیرگذار و تربیت کننده نسلی از بزرگ ترین قهرمانان تاریخ اسلام معرفی کند. از کودکی و ازدواج با امیرالمؤمنین(ع) تا روزهای سخت پس از عاشورا، «حسینم کو؟» سفری است به زندگی زنی که نامش با صبر، وفاداری و ولایت مداری پیوند خورده است.

یکی از مهم ترین ویژگی های این کتاب، فاصله گرفتن از روایت های مرسوم عاشورایی است. رجاء بیطار، داستان را از میدان نبرد آغاز نمی کند؛ بلکه مخاطب را سال ها به عقب می برد؛ به روزگار فاطمه بنت حزام، بانویی از خاندان بنی کلاب که به نجابت، شجاعت و پاکدامنی شهرت داشت.

معصومه سال افزون، مترجم کتاب «حسینم کو؟»، در گفت وگو با خبرنگار مهر، با اشاره به ضرورت پرداختن به زندگی حضرت ام البنین(س) در قالب آثار داستانی گفت: شاید درست نباشد نام کمتر پرداخته شدن به زندگی حضرت ام البنین(س) را بی توجهی بگذاریم؛ به نظر من، کمبود اخبار و منابعی که درباره ایشان به دست ما رسیده، یکی از دلایل این موضوع است که نویسندگان کمتر به معرفی این شخصیت بزرگ در قالب داستان و رمان پرداخته اند.

وی ادامه داد: با این حال، هنرمندی رجاء بیطار و توانمندی خاص او در داستان نویسی و رمان نویسی را به وضوح در این اثر ارزشمند می توان دید. با وجود اخبار اندکی که درباره زندگی حضرت ام البنین(س) وجود دارد، نویسنده به زیبایی و با استفاده از عناصر موردنیاز در داستان، به موضوع پرداخته است. به نظرم او تا حد زیادی در شخصیت پردازی و معرفی حضرت ام البنین(س) موفق بوده اند.

معرفی شخصیتی فراتر از جایگاه مادری حضرت عباس(ع)

سال افزون درباره ظرفیت زندگی حضرت ام البنین(س) برای تبدیل شدن به قهرمان یک اثر داستانی مستقل اظهار کرد: پس از اهل بیت(ع)، حضرت عباس(ع) شخصیتی بی نظیر و خاص هستند. اگر بخواهیم ایشان را بشناسیم و بدانیم حضرت عباس(ع) چگونه به چنین جایگاهی رسید، باید حضرت ام البنین(س) را بشناسیم. حضرت ام البنین(س) بانویی برگزیده بودند و امیرالمؤمنین(ع) نیز ایشان را با هدف و شناخت انتخاب کردند که این موضوع نشان دهنده بزرگی، پاکی و شایستگی ایشان است.

وی افزود: اگر بخواهیم الگوی دینداری، صبر و ولایت پذیری را به مادران و دخترانمان و حتی همه مردم معرفی کنیم، باید حضرت ام البنین(س) را بشناسیم. ما برای آموزش آموزه های اخلاقی به الگو نیاز داریم و هرچه این الگو ملموس تر باشد و جزئیات بیشتری درباره رفتار، سلوک و تصمیم های او در موقعیت های مختلف بدانیم، بهتر می توانیم از اخلاق و رفتار او در زندگی خود الگو بگیریم و به آن صفات متخلق شویم.

مترجم کتاب «حسینم کو؟» با تأکید بر اینکه ولایت پذیری از برجسته ترین ویژگی های حضرت ام البنین(س) است، گفت: در زندگی ایشان بیش از هر چیز ولایت پذیری نمود دارد و برای آموزش این ویژگی به جامعه، ضروری است شخصیت حضرت ام

البنین(س) را معرفی کنیم.

مادری که در سوگ چهار فرزندش، پیش از همه سراغ امام حسین(ع) را گرفت

سال افزون درباره اینکه کتاب تا چه اندازه توانسته است هویت فردی حضرت ام البنین(س) را فراتر از جایگاه مادری حضرت عباس(ع) به مخاطب معرفی کند، بیان کرد: این اثر تا حد زیادی در معرفی شخصیت ایشان موفق بوده است. با مطالعه کامل کتاب، مخاطب تصویر واضح و ملموسی از حضرت ام البنین(س) در ذهن خود پیدا می کند و می تواند از این شخصیت الگو بگیرد.

وی درباره نوع رابطه حضرت ام البنین(س) با امام حسن(ع) و امام حسین(ع)، به روایت درخواست ایشان از امیرالمؤمنین(ع) که از آن حضرت خواستند او را فاطمه خطاب نکنند تا فرزندان حضرت زهرا(س) با شنیدن این نام دچار اندوه نشوند در توضیح این رفتار گفت: حضرت ام البنین(س) به خانه ولایت پا می گذارند تا مایه آرامش باشند، تسلی بخش باشند، باری از دوش امام و فرزندان ایشان بردارند و خدمتگزار اهل بیت(ع) باشند. این درخواست، اوج معرفت و درک عاطفی بالای ایشان را نشان می دهد؛ چراکه نمی خواستند با شنیدن این نام، حتی ذره ای اندوه به قلب فرزندان حضرت زهرا(س) وارد شود.

سال افزون درباره مؤلفه های تربیتی حضرت ام البنین(س) که زمینه پرورش فرزندانی چون حضرت عباس(ع) را فراهم کرد، توضیح داد: خون شجاعت، بزرگی و جوانمردی از اجداد ایشان در رگ هایشان جاری بود و پدر و مادرشان نیز به تربیت ایشان اهتمام ویژه ای داشتند. پس از ورود به خانه امیرالمؤمنین(ع)، همنشینی با سه معصوم(ع) برای ایشان همچون حضور در کلاسی بود که هر لحظه آن درس تازه ای داشت. این همنشینی به پرورش شجاعت، وفاداری، ایثار، صبوری، ادب و ولایت مداری در وجود ایشان کمک کرد.

وی درباره انتخاب عنوان کتاب و معنای عبارت «حسینم کو؟» گفت: برای عنوان کتاب ترجمه های مختلفی پیشنهاد دادم، اما عنوانی که از همان ابتدا به دلم نشست، همین عبارت بود. البته نگران بودم تصور شود انتخاب این عنوان تحت تأثیر لهجه مشهدی من قرار گرفته است، اما خوشبختانه در نهایت همان عنوانی که از ابتدا مورد توجه من بود، انتخاب شد.

سال افزون با اشاره به عمق معنایی این عبارت در شخصیت حضرت ام البنین(س) افزود: بیان این جمله نشان دهنده اوج معرفت، ولی شناسی و عشق به ولایت است. حضرت ام البنین(س) در ولایت ذوب شده بودند. این ویژگی در تمام مراحل تربیت فرزندانشان و در جای جای کتاب دیده می شود. ایشان پیوسته به حضرت عباس(ع) و دیگر فرزندانشان توصیه می کردند که امام حسین(ع) را همراهی کنند، از ایشان محافظت کنند و در خدمتشان باشند.

ترجمه دشوار متنی ادبی که چندین سال زمان برد

مترجم کتاب «حسینم کو؟» درباره ویژگی های زبان و ادبیات متن اصلی کتاب که به زبان عربی نوشته شده است، اظهار کرد: متن رجاء بیطار بسیار زیبا و ادبی است. واژگانی که او به کار برده است، گاهی به گونه ای است که حتی برخی عرب زبانان نیز برای درک معنای آن ها باید به سیاق جمله توجه کنند. بعضی از کلمات را که در متن جست وجو می کردم، متوجه می شدم تنها یک بار در کل کتاب به کار رفته اند و این نشان دهنده هنر بزرگ نویسنده است. متن عربی کتاب سرشار از کلمات زیبا و ادبی است.

وی با اشاره به دشواری ترجمه این اثر ادامه داد: ترجمه کتاب بسیار دشوار بود و همین مسئله باعث کندی پیشرفت کار شد؛ به طوری که ترجمه کتاب چندین سال طول کشید.

سال افزون درباره مواجهه با بخش های نیازمند بررسی منابع تاریخی و روایی و چگونگی رفع ابهام های متن نیز گفت: در بعضی قسمت ها که مفهوم عبارت را متوجه نمی شدم، آن واقعه تاریخی را در اینترنت جست وجو می کردم. در نهایت نیز ابهام ها و اشکالاتی را که در ترجمه داشتم، با رجاء بیطار در میان می گذاشتم و او با صبوری، کلمات، عبارت ها و موضوعات را برایم شرح می دادند.

وی در پایان درباره ظرفیت زندگی حضرت ام البنین(س) برای الهام بخشی به مادران و خانواده های امروز بیان کرد: از جنبه های مختلفی از شخصیت حضرت ام البنین(س) می توان برای زندگی امروز الگو گرفت؛ علم آموزی، معرفت، انس با قرآن، ادب و احترام، صبوری، ولایت مداری و ولایت پذیری. در این میان، باید بار دیگر بر ولایت پذیری ایشان تأکید کرد؛ ویژگی ای که در زندگی و تربیت فرزندانشان جایگاه برجسته ای داشت.